

§ 4 Verksamhetsberättelse 2016 för Kungsholmens stadsdelsnämnd

Stadsdelsnämndens beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Stadsdelsnämnden godkänner verksamhetsberättelsen för 2016 och överlämnar den till kommunfullmäktige.
2. Stadsdelsnämnden begär att ej förbrukade parkinvesteringsmedel om 2,0 mnkr ombudgeteras.
3. Stadsdelsnämnden fastställer förändringar av resultatenheter enligt detta tjänsteutlåtande (se Uppföljning av ekonomi och särskilda satsningar).
4. Stadsdelsnämnden begär att ackumulerat netto om 22,4 mnkr avseende resultatenheter överförs till 2017.
5. Ärendet justeras omedelbart.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 20 januari 2017, dnr 1.2.1.-497-2016.

Särskilda uttalanden

Maria Johansson m.fl. (L) och Joel Laurén m.fl. (M) lämnade följande gemensamma uttalande. Emil Öberg (KD) instämde i uttalandet i form av ersättaryttrande.

Vi är mycket bekymrade över att nämnden inte uppnår målen inom områdena äldreomsorg och förskola. Inom förskolan sjunker resultaten för lärande och antalet barn per anställd ökar. Pedagogiken på Kungsholmens förskolor ligger nu under stadens genomsnitt. Tyvärr riskerar denna utveckling att förvärras ytterligare på grund av majoritetens beslut att ofinansierat införa rätt till heltid på förskolor, något som ger personalen mer arbete om dagarna – utan att de få mer resurser för fler kollegor. Det är dessutom anmärkningsvärt att de sjunkande resultaten inom pedagogik, som i samtliga indikatorer ligger under kommunfullmäktiges mål, förklaras med att personalen kan ha blivit mer självkritiska. Den rödgrönrosa majoriteten kan inte gömma bristerna i sin förskolepolitik bakom personalen

utan måste börja ta ansvar för att prioritera åtgärder för att lyfta förskolan och förbättra arbetsmiljön. Alliansen prioriterade förskolan under förra mandatperioden vilket resulterade i att barngruppernas storlek minskade. Den negativa utvecklingen sedan dess understryker Kungsholmens behov av ett nytt politiskt ledarskap som prioriterar kärnverksamheter så som förskolan.

Inom äldreomsorgen visar stadens brukarundersökningar för vård- och omsorgsboenden att nöjdheten har minskat på flertalet punkter sedan 2014, en särskilt negativ utveckling syns inom upplevelsen av måltider och den generella nöjdheten med sitt boende. Många upplever dessutom att kontinuiteten i att omges av samma personal är för dålig. Serafen bidrar särskilt till denna situation och det är olyckligt att projektet deltid till heltid har bidragit till att de boende upplevt försämrad kontinuitet. För att skapa trygghet för den enskilde är det av yttersta vikt med kontinuitet i den personal som utför insatser. Trygghet betyder också att veta var man ska vända sig med synpunkter och att ha en överblick över vad som händer i ens vardag. Även på dessa punkter ser vi negativa resultat.

Ordning och reda i ekonomin i stadsdelens verksamheter är en förutsättning för att stärka den kommunala välfärden. Verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning fortsätter redovisa betydande underskott och arbetet med att minska underskottet behöver prioriteras. Även andra verksamheter inom stadsdelen dras med ekonomiska problem, så som hemtjänsten och vård- och omsorgsboendet Serafen. Projektet deltid till heltid har enligt förvaltningen tagit administrativa resurser i anspråk vilket i förlängningen påverkar Serafens resultat. Den ekonomiska utvecklingen inom dessa verksamheter snedvrider konkurrensen och undergräver förtroendet för majoritetens förmåga att klara av styrning, ledning och kostnadskontroll över de verksamheter som bedrivs i egen regi.

renhållningen i stadsmiljön. Sedan 2014 har andelen Kungsholmsbor som uppfattar Stockholm som en ren och välstädd stad minskat och det är viktigt för nämnden att fortsatt följa medborgarnas uppfattning om detta och ha som ambition att återställa förtroendet för stadens förmåga att hålla stadsdelen ren och hel.

Närhet till vatten, parker och natur ger Kungsholmen skönhet och identitet. Det senaste decenniet har nya parker så som Hornsbergs strandpark tillkommit och betydande investeringar genomförts för att göra parkerna tryggare och trivsammare. Det är ett glädjande kvitto på den positiva utvecklingen att arbetet med Kungsholmens parker fått flera utmärkelser så som Siena-priset och nyligen stadens kvalitetsutmärkelse. Det hårda trycket på våra parker ställer samtidigt högre krav på renhållning, underhåll och parkskötsel.

Att kombinera en ekonomi i balans med höga ambitioner i välfärden, utan skatthöjningar som hotar jobben och företagandet, är en svår uppgift. Men den är avgörande om Stockholm ska bli en stad som klarar integrationen av nyanlända och ger kunskap och framtidstro åt växande generationer, utan att urholka vår förmåga att långsiktigt ta ansvar för välfärden.

Joel Laurén m.fl. (M) lämnande följande särskilda uttalande:

Den negativa utvecklingen i Kungsholmens förskolor med sjunkande resultat för personaltäthet och pedagogik måste lyftas. Resultaten ligger under stadens snitt och långt ifrån kommunfullmäktiges mål. För att bryta utvecklingen under 2017 krävs prioritering av förskolan. Tyvärr har den rödgrönrosa majoriteten gett förskolan den lägsta schablonuppräkningsnivån på många år, en nivå som på Kungsholmen inte ens täcker förväntade löneökningar. Kombinerat med den ofinansierade satsningen om rätt till heltid riskerar detta att leda till en stressigare arbetsmiljö för personalen och mindre tid för barnen med pedagoger. Vi ser behov av att dubblera nivån på denna uppräkningsnivå för att möjliggöra nödvändiga satsningar på kvalitetshöjningar i förskolan.

För att lyfta Kungsholmens förskolor föreslår vi därför ett åtgärds paket i tre steg. Som första steg vill vi se ett tillskott av extra stödresurser för att kompensera för den ökade arbetsbelastningen som förslaget om rätt till heltid medför och annars att förslaget dras tillbaka. Ofinansierade utökningar av arbetsbelastning drabbar annars personalen. Som andra steg vill vi se en genomlysning av arbetsmiljön på förskolorna och förslag på hur man kan skapa en attraktivare arbetsmiljö och tydligare karriärvägar och utbildningsmöjligheter för personalen parallellt med jobbet. Därefter vill vi som tredje steg se ett lärandelyft för Kungsholmens förskolor där det tillförs mer resurser till fler pedagoger, förstelärare på förskolorna och vidta åtgärder för attraktivare karriärvägar för förskolepersonalen. För att lyfta förskolan behövs en attraktivare arbetsmiljö och mer tid för barnen med utbildade pedagoger, det kräver ett politiskt ledarskap som prioriterar förskolan.

Det är bekymrande att stadsdelen inte når målen inom äldreomsorgen och att resultaten i brukarundersökningarna faller. Stadens brukarundersökningar för vård- och omsorgsboenden visar att nöjdheten har minskat på flertalet punkter sedan 2014. Många upplever dessutom att kontinuiteten i att omges av samma personal är för dålig. För att skapa trygghet för den enskilde är det av yttersta vikt med kontinuitet i den personal som utför insatser. Vi har därför lagt fram förslag om att skapa starkare incitament för kontinuitet i staden genom att införa en kontinuitetsbonus. Vid organisationsändringar inom äldreomsorgen är det prioriterat att kontinuiteten för de äldre inte rubbas, detta kräver ett starkt och målmedvetet ledarskap som i dag tycks saknas inom flera verksamheter som bedrivs i egen regi. Vi ser även behov av att kontroller och kvalitetsuppföljningar genomförs lika noggrant i äldreomsorgens verksamheter, oavsett om de drivs av fristående aktörer eller i egen regi. Fristående aktörer och hemtjänst kontrolleras idag oftare än verksamheter i egen regi, trots att problemen inom exempelvis Serafen visar på ett behov av att ha en minst lika stark kvalitetskontroll av den egna regin.

stadsdelen. Än mer oroväckande är att majoriteten inte tar denna utveckling på allvar, utan hänvisar istället till att ökningen av klotter beror på fler anmälningar och klottervänligt väder. Avskaffningen av nolltoleransen mot klotter i staden och oviljan att tillföra resurser till sanering så att 24-timmarsgarantin kan upprätthållas har gett negativ effekt på Kungsholmens stadsmiljö. Mot bakgrund av detta är det oansvarigt av majoriteten att driva på för att med skattemedel finansiera kommunala graffittiväggar, vilket riskerar leda till ytterligare eskalering av klotter. Klotter och skadegörelse är oacceptabelt och en större prioritering av detta behövs från staden och polisen kombinerat med åtgärder från stadsdelsnämnden, vilket vi har föreslagit.

Det senaste året har nämnden enligt verksamhetsberättelsen behövt begära extra medel om 3,2 miljoner kronor för särskilda insatser kring arbetet med utsatta EU-medborgare på Kungsholmen. Kostnaderna för 2017 bedömdes av förvaltningen i Verksamhetsplanen öka ytterligare. Konsekvenserna i form av mänskligt lidande, sanitära olägenheter och otrygghet för de utsatta EU-medborgare som ofta lever i ett akut utanförskap är omänskliga, ovärdiga och oacceptabla. Vårt initiativ till en utredning om att upprätta en lokal lägesbild över tiggeriets konsekvenser på Kungsholmen kommer att ge en samlad kartläggning av hur situationen ser ut lokalt. Det är ett första steg för att kunna ge bättre förutsättningar till fler åtgärder och insatser med målsättningen att långsiktigt kunna uppnå en nollvision över utsatta EU-medborgare som lever i boställningar i stadsdelen och försörjer sig genom tiggeri på gator.

Maria Johansson m.fl. (L) lämnade följande särskilda uttalande:

Ett Stockholm där alla har möjlighet att förverkliga sin potential och där framtida generationer växer upp med jämlika livschanser kräver välfärd i världsklass. Tyvärr misslyckas den rödgrönrosa majoriteten med att finansiera kärnverksamheter som förskola, äldreomsorg och socialtjänst. Det ekonomiska läget i många stadsdelar är ansträngt.

Barngruppernas storlek i förskolan riskerar att öka på grund av de nya reglerna om rätt till heltid. Hemtjänsten går med underskott i snart sagt varje del av staden. Och kvaliteten i insatserna för personer med funktionsnedsättning hotas av stadens och regeringens låga uppräknings. Trots att majoriteten har höjt skatten har man svårt att få pengarna att räcka till.

Här på Kungsholmen kan vi se att vi når årsmålet när det gäller indikatorn Normer och värderingar och att vi dessutom ligger över stadens genomsnittliga resultat, vilket är mycket glädjande. Samtidigt oroas vi av att målen om lärande inte uppnås. Det är fortfarande svårt att rekrytera förskollärare och vi ser allvarligt på att andelen förskollärare minskat under hösten.

Inte minst mottagandet av nyanlända är en prioriterad uppgift för nämnden. Stadsrevisorerna har pekat på allvarliga brister i stadens mottagande som måste tas på stort allvar. I grunden måste situationen i socialtjänsten förbättras genom en minskad personalomsättning och bättre villkor för socialsekreterare.

Trots de ekonomiska utmaningarna gör stadsdelsnämndens personal ett mycket gott arbete och förtjänar allt beröm för sina ansträngningar att få verksamheten att gå runt.

Det ansträngda ekonomiska läget ställer stora krav på stadsdelsnämnden att prioritera. Mindre angelägna satsningar och projekt måste få stå tillbaka för att värna kärnverksamheterna. Tyvärr har majoriteten visat sig ha svårt att göra sådana prioriteringar. Symbolprojekt och perifera satsningar har tillåtits tränga ut insatser som gör verklig skillnad för de barn, vuxna och äldre som behöver hjälp från staden.

Vi ser också hur valfriheten har tryckts tillbaka genom att välfungerande verksamheter återkommunaliserats av ideologiska skäl. Trots att vänstermajoriteten talar om att kvalitet ska vara den vägledande faktorn ser vi ofta hur kvalitet inte är en faktor i upphandlingsbeslut, utan att driftsform är det enda som styr. Samtidigt sprider regeringen stor osäkerhet genom Valfärdsutredningens förslag om vinstförbud, vilket skulle få oöverskådliga konsekvenser för välfärdssektorn i Stockholm. Vi har på Kungsholmen, i jämförelse med andra stadsdelar, hittills varit förskonade från återkommunalisering "med

automatik", men den senaste tiden ser vi hur återtagande i egen regi allt oftare kommer upp på bordet.

Att kombinera en ekonomi i balans med höga ambitioner i välfärden, utan skattehöjningar som hotar jobben och företagandet, är en svår uppgift. Men den är avgörande om Stockholm ska bli en stad som klarar integrationen av nyanlända och ger kunskap och framtidstro åt växande generationer, utan att urholka vår förmåga att långsiktigt ta ansvar för välfärden.

De två senaste åren har visat att Stockholm är betjänt av ett nytt och liberalt ledarskap som ger varje stockholmare större resurser att forma sitt eget liv.